

Dosarul nr. 2rac-218/20

Prima instanță - (Judecătoria Edineț, sediul central) G. Bîrsan

Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vamilagro-Top”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Kovi-Trans” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Vamilagro-Top” cu privire la încasarea penalității contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 7 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 1 octombrie 2019, SRL „Kovi-Trans” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Vamilagro-Top”, solicitând încasarea penalității de întârziere conform contractelor de transport în mărime de 4 508 euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că SRL „Kovi-Trans” a prestat servicii de transport internațional de mărfuri pentru SRL „Vamilagro-Top”, care fiind executate integral nu au fost achitate în conformitate cu prevederile contractuale acceptate.

Serviciile de transport internațional au fost prestate conform următoarelor contracte: contractul de comandă /expediție nr. BN-18 din 17 mai 2019, contractul de comandă /expediție nr. KP-7 din 20 mai 2019, contractul de comandă /expediție nr. BN-19 din 22 mai 2019, contractul de comandă /expediție nr. BN-19.1 din 22 mai 2019.

Din motivul executării necorespunzătoare a obligației corelative din partea pârâtului, acesta, în conformitate cu contractele menționate, datorează penalitate de întârziere, după cum urmează.

Penalitatea conform contractului nr. BN-18 din 17 mai 2019.

În urma acceptării de către SRL „Kovi-Trans” a comenzii pentru transport internațional din 17 mai 2019, la solicitarea SRL „Vamilagro-Top”, urma să fie asigurată transportarea încărcăturii pe ruta: Italia (Verona) - Slovenia, Ungaria, Ucraina, Moldova (s. Brânzeni), după cum urmează: Tip încărcătură: puieți;

Cantitate: până la 20 tone; Data Încărcării: 22-23 mai 2019; Camion: AA8951TB/AA9479XP/AA2570TP/AA2922XM.

Conform contractului încheiat s-a convenit asupra prețului de 5 600 euro, care urma să fie achitat prin transfer bancar, la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei valabil la data achitării, în termen de cel mult 14 zile din ziua vămuirii.

Întru respectarea obligației asumate, SRL „Kovi-Trans” în calitate de transportator, s-a prezentat la 23 mai 2019, pe adresa Bonferraro (VR) Italia, pentru încărcarea mărfii. Astfel, marfa a fost încărcată la aceeași dată și a fost transportată în Republica Moldova, unde a fost efectuată vămuirea la data de 29 mai 2019, marfa fiind recepționată de către SRL „Vamilagro-Top”, conform mențiunii din CMR.

Prin semnarea facturii seria, nr. AAG 7601434 din 29 mai 2019 și a Actului de confirmare a executării lucrărilor și serviciilor nr.29/05-11 din 29 mai 2019, SRL „Vamilagro-Top” a confirmat corespunderea serviciilor, lipsa reclamațiilor și obligația de plată a serviciilor în termenul și condițiile stabilite în contract.

Deși termenul limită pentru efectuarea plăților în baza serviciilor de transport a expirat la 12 iunie 2019, adică la expirarea a 14 zile de la data vămuirii, SRL „Vamilagro-Top” a stins datoria integrală abia la data de 19 iulie 2019.

Astfel, raportând achitățile efectuate de către pârât la condițiile contractuale ce rezultă din contractul-comandă BN-18 din 17.05.2019, se atestă o întârziere de 37 zile pentru executarea efectivă a obligațiilor.

Totodată, conform pct. 32 al contractului de transport internațional de mărfuri, pentru neachitarea cursei respective în termenul stabilit în contract, clientul SRL „Vamilagro-Top” achită expeditorului SRL „Kovi-Trans” penalitate în mărime de 1% din prețul contractului pentru fiecare zi de întârziere.

Ca urmare a întârzierii executării obligației din contractul BN-18 din 17 mai 2019 s-a acumulat o penalitate în mărime de 2 016 euro pentru perioada 12 iunie 2019-19 iulie 2019.

Penalitatea conform contractului nr. KP-7 din 20 mai 2019.

În urma acceptării de către compania SRL „Kovi-Trans” a comenzii pentru transport internațional din data de 20 mai 2019, la solicitarea SRL „Vamilagro-Top”, urma să fie asigurată transportarea încărcăturii pe ruta: Italia (Verona) - Slovenia, Ungaria, Ucraina, Moldova (s. Brânzeni), după cum urmează: Tip încărcătură: puieți; Cantitate: până la 20 tone; Data încărcării: 21-22 mai 2019; Camion: A07005BM/A07871XX.

Conform contractului încheiat s-a convenit asupra prețului de 2 800 euro, care urma să fie achitat prin transfer bancar, la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei valabil la data achitării, în termen de cel mult 14 zile din ziua vămuirii.

Întru respectarea obligației asumate, SRL „Kovi-Trans” în calitate de transportator, s-a prezentat la data de 22 mai 2019, pe adresa Bonferraro, Italia, pentru încărcarea mărfii. Astfel, marfa a fost încărcată la aceeași dată și a fost transportată în Republica Moldova unde a fost efectuată vămuirea la data de 27.05.2019, marfa fiind recepționată de către SRL „Vamilagro-Top”, conform mențiunii din CMR.

Prin semnarea facturii seria, nr. AAG 7601433 din 27 mai 2019 și a actului de confirmare a executării lucrărilor și serviciilor din 27 mai 2019, SRL „Vamilagro-

Top” a confirmat corespunderea serviciilor, lipsa reclamațiilor și obligația de plată a serviciilor în termenul și condițiile stabilite în contract.

Deși termenul limită pentru efectuarea plăților în baza serviciilor de transport a expirat la 10 iunie 2019, adică la expirarea a 14 zile de la data vămii, SRL „Vamilagro-Top” a stins datoria integrală abia la data de 25 iunie 2019.

Raportând achitățile efectuate de către SRL „Vamilagro-Top” la condițiile contractuale ce rezultă din contractul-comandă KP-7 din 20 mai 2019, se atestă o întârziere de 15 zile pentru executarea efectivă a obligațiilor.

Totodată, conform pct.32 al contractului de transport internațional de mărfuri, „pentru neachitarea cursei respective în termenul stabilit în contract, clientul SRL „Vamilagro-Top” achită expeditorului SRL „Kovi-Trans” penalitate în mărime de 1 % din prețul contractului pentru fiecare zi de întârziere.

Ca urmare a întârzierii executării obligației din contractul KP-7 din 20 mai 2019 s-a acumulat o penalitate în mărime de 392 de euro pentru perioada 10 iunie 2019-25 iunie 2019.

Penalitatea de întârziere conform contractului nr.BN-19 din 22 mai 2019.

În urma acceptării de către SRL „Kovi-Trans” a comenzii pentru transport internațional din 22 mai 2019, la solicitarea SRL „Vamilagro-Top”, urma să fie asigurată transportarea încărcăturii pe ruta: Italia (Verona) - Slovacia, Ungaria, Ucraina, Moldova (s. Brânzeni), după cum urmează: Tip încărcătură: puieti; Cantitate: până la 20 tone; Data încărcării: 28-30 mai 2019; Camion: AA4812KT/AA3162X0.

Conform contractului încheiat s-a convenit asupra prețului de 2 800 euro care urma să fie achitat prin transfer bancar, la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei valabil la data achitării, în termen de cel mult 14 zile din ziua vămii.

Întru respectarea obligației asumate, SRL „Kovi-Trans” în calitate de transportator, s-a prezentat pe adresa Bonferraro (VR) Italia, pentru încărcarea mărfii. Astfel, marfa a fost încărcată și a fost transportată în Republica Moldova unde a fost efectuată vămii la data de 7 iunie 2019, marfa fiind recepționată de către SRL „Vamilagro-Top”, conform mențiunii din CMR.

Prin semnarea facturii seria, nr. AAG 7601443 din 7 iunie 2019, pârâtul a confirmat corespunderea serviciilor, lipsa reclamațiilor și obligația de plată a serviciilor în termenul și condițiile stabilite în contract. Deși termenul limită pentru efectuarea plăților în baza serviciilor de transport a expirat la 21 iunie 2019, adică la expirarea a 14 zile de la data vămii, SRL „Vamilagro-Top” a stins datoria integrală abia la data de 26 iulie 2019. Astfel, se atestă o întârziere de 35 zile pentru executarea efectivă a obligațiilor ce rezultă din contractul-comandă BN-19 din 22 mai 2019.

Totodată, conform pct.32 al contractului de transport internațional de mărfuri, pentru neachitarea cursei respective în termenul stabilit în contract, clientul SRL „Vamilagro-Top” achită expeditorului SRL „Kovi-Trans” penalitate în mărime de 1% din prețul contractului pentru fiecare zi de întârziere.

Ca urmare a întârzierii executării obligației din contractul BN-19 din 22 mai 2019 s-a acumulat o penalitate în mărime de 952 de euro pentru perioada 21 iunie 2019-26 iulie 2019.

Penalitatea de întârziere conform contractului nr.BN-19.1 din 22 mai 2019.

În urma acceptării de către compania SRL „Kovi-Trans” a comenzii pentru transport internațional din data de 22 mai 2019, la solicitarea SRL „Vamilagro-Top”, urma să fie asigurată transportarea încărcăturii pe ruta: Italia (Verona) - Slovacia, Ungaria, Ucraina, Moldova (s. Brânzeni), după cum urmează: Tip încărcătură: puieți; Cantitate: până la 20 tone; Data încărcării: 28-30 mai 2019; Camion: AA2980XA/AA9758XK.

Conform contractului încheiat s-a convenit asupra prețului de 2 800 euro, care urma să fie achitat prin transfer bancar, la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei valabil la data achitării, în termen de cel mult 14 zile din ziua vămuirii.

Întru respectarea obligației asumate, SRL „Kovi-Trans” în calitate de transportator, s-a prezentat pe adresa Bonferraro (VR) Italia, pentru încărcarea mărfii. Astfel, marfa a fost încărcată și a fost transportată în Republica Moldova unde a fost efectuată vămuirea la data de 7 iunie 2019, marfa fiind recepționată de către „Vamilagro-Top” SRL, conform mențiunii din CMR.

Prin semnarea facturii seria, nr AAG 7601444 din 7 iunie 2019, pârâtul a confirmat corespunderea serviciilor, lipsa reclamațiilor și obligația de plată a serviciilor în termenul și condițiile stabilite în contract. Deși termenul limită pentru efectuarea plăților în baza serviciilor de transport a expirat la 21 iunie 2019, adică la expirarea a 14 zile de la data vămuirii, SRL „Vamilagro-Top” a stins datoria integrală abia la data de 2 august 2019.

Raportând achitățile efectuate de către SRL „Vamilagro-Top” la condițiile contractuale ce rezultă din contractul-comandă BN-19.1 din 22 mai 2019, se atestă o întârziere de 42 zile pentru executarea efectivă a obligațiilor.

Totodată, conform pct.32 al contractului de transport internațional de mărfuri, pentru neachitarea cursei respective în termenul stabilit în contract, SRL „Vamilagro-Top” achită expeditorului SRL „Kovi-Trans” penalitate în mărime de 1% din prețul contractului pentru fiecare zi de întârziere.

Ca urmare a întârzierii executării obligației din contractul BN-19.1 din 22 mai 2019 s-a acumulat o penalitate în mărime de 1148 euro pentru perioada 21 iunie 2019-2 august 2019.

În scopul soluționării amiabile a litigiului și evitarea intentării acțiunii în instanța de judecată, la 11 septembrie 2019 SRL „Kovi-Trans” a expediat în adresa SRL „Vamilagro-Top” somație privind achitarea penalităților de întârziere, care a fost recepționată la 12 septembrie 2019.

Prin somația expediată, SRL „Kovi-Trans” a căzut de acord să accepte 2 254 de euro, ceea ce constituie 50% din mărimea totală a penalității, în cazul că pârâtul achită penalitatea în 5 zile de la primirea somației.

Prin hotărârea din 5 februarie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul central, s-a admis acțiunea depusă de SRL „Kovi-Trans” împotriva SRL „Vamilagro-Top” cu privire la încasarea penalității contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la SRL „Vamilagro-Top” în beneficiul SRL „Kovi-Trans” penalitatea conform contractelor de transport în mărime de 4 508 euro, conform cursului valutar la data executării hotărârii și cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 8 651,75 de lei.

La 14 februarie 2020, SRL „Vamilagro-Top” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia din 7 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de SRL „Vamilagro-Top” și s-a menținut hotărârea din 5 februarie 2020 a Judecătoriai Edineț, sediul central.

În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că potrivit prevederilor pct.32 din contractele de transport internațional de mărfuri deduse speței, părțile au stabilit că „pentru neachitarea cursei respective în termenul stabilit în contract, clientul SRL „Vamilagro-Top” achită expeditorului SRL „Kovi-Trans” penalitate în mărime de 1 % din prețul contractului pentru fiecare zi de întârziere”.

Totodată, a reținut că faptul achitării cu întârziere a prețului convenit în contractele de comandă/expediție încheiate de companii a fost confirmat de însuși apelantul în cererea de apel și în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, care nici nu a negat perioada de întârziere.

La 29 iulie 2020, SRL „Vamilagro-Top” a declarat recurs împotriva deciziei din 7 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând să fie admis recursul, casată decizia și emisă o nouă decizie de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că aprecierile instanței de apel contravin circumstanțelor cauzei și nu a fost aplicată norma materială pertinentă speței - art. 949 alin. (3) din Codul civil.

La fel a invocat că instanța de apel nu a menționat și nu a dat apreciere probelor reclamate, și anume Actului de verificare a decontărilor reciproce dintre SRL „Kovi-Trans” și SRL „Vamilagro-Top.

Atât instanța de fond cât și cea de apel au ignorat prevederile art. 949 alin. (3) din Codul civil și neîntemeiat au dispus respingerea apelului.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei, la 22 iulie 2020, fiind recepționată de către recurent la 27 iulie 2020, iar recursul a fost depus la 29 iulie 2020, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin referința din 12 octombrie 2020, avocatul Gheorghe Mcaovei, reprezentantul SRL „Kovi-Trans”, a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de

fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de SRL „Vamilagro-Top” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată „Vamilagro-Top”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru